

OVEREENKOMST
tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Montenegro
inzake de versoepeling van de afgifte van visa

DE EUROPESE GEMEENSCHAP, hierna „de Gemeenschap” genoemd,

en

DE REPUBLIEK MONTENEGRO,

hierna „de partijen” genoemd;

GELET OP het Europese perspectief van de Republiek Montenegro, de onderhandelingen over de Stabilisatie- en associatie-overeenkomst (SAO) tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Montenegro,

BEVESTIGEND dat zij voornemens zijn in het kader van de toekomstige SAO-structuren nauw samen te werken voor de versoepeling van de visumregeling tussen de Republiek Montenegro en de Europese Unie, overeenkomstig de conclusies van de topontmoeting tussen de Europese Unie en de westelijke Balkan van 21 juni 2003 in Thessaloniki,

GELEID DOOR DE WENS om in het belang van een gestage ontwikkeling van economische, humanitaire, culturele, wetenschappelijke en andere banden de contacten tussen mensen te vergemakkelijken door als eerste concrete stap naar een visumvrije regeling de afgifte van visa aan burgers van de Republiek Montenegro te versoepelen,

REKENING HOUDEND MET HET FEIT dat alle EU-burgers zijn vrijgesteld van de visumplicht wanneer zij voor maximaal 90 dagen naar de Republiek Montenegro reizen of op doorreis over het grondgebied van de Republiek Montenegro reizen,

ERKENNEND dat indien de Republiek Montenegro de visumplicht voor EU-burgers weer invoert, op basis van wederkerigheid voor EU-burgers automatisch dezelfde versoepelingen gelden als die welke krachtens deze overeenkomst gelden voor de burgers van de Republiek Montenegro,

ERKENNEND dat visumversoepeling niet mag leiden tot illegale migratie en bijzondere aandacht bestedend aan veiligheid en overname,

REKENING HOUDEND MET het Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland en met het Protocol tot opnemng van het Schengenacquis in het kader van de Europese Unie, beide gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en bevestigend dat de bepalingen van deze overeenkomst niet van toepassing zijn op het Verenigd Koninkrijk en Ierland,

REKENING HOUDEND MET het Protocol betreffende de positie van Denemarken, dat is gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en bevestigend dat de bepalingen van deze overeenkomst niet van toepassing zijn op het Koninkrijk Denemarken,

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1

Doel en toepassingsgebied

1. Deze overeenkomst is bedoeld om de afgifte van visa voor een voorgenomen verblijf van ten hoogste 90 dagen per periode van 180 dagen aan burgers van de Republiek Montenegro te versoepelen.

2. Indien de Republiek Montenegro de visumplicht voor EU-burgers of voor bepaalde categorieën burgers van de Europese Unie weer invoert, gelden op basis van wederkerigheid voor de betrokken EU-burgers automatisch dezelfde versoepelingen als die welke krachtens deze overeenkomst gelden voor de burgers van de Republiek Montenegro.

Artikel 2

Algemene bepaling

1. De bij deze overeenkomst geregelde soepeler afgifte van visa geldt voor burgers van de Republiek Montenegro slechts voor zover zij niet zijn vrijgesteld van de visumplicht op grond van de wet- en regelgeving van de Gemeenschap of de lidstaten, deze overeenkomst of andere internationale overeenkomsten.

2. Op kwesties die niet onder de bepalingen van deze overeenkomst vallen, zoals de weigering om een visum af te geven, de erkenning van reisdocumenten, het bewijs van voldoende bestaansmiddelen, inreisverboden en uitzettingsmaatregelen, is het nationale recht van de Republiek Montenegro, de nationale wetgeving van de lidstaten of het Gemeenschapsrecht van toepassing.

Artikel 3

Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a) „lidstaat”: elke lidstaat van de Europese Unie, met uitzondering van het Koninkrijk Denemarken, de Republiek Ierland en het Verenigd Koninkrijk;
- b) „burger van de Europese Unie”: een onderdaan van een lidstaat als bedoeld onder a);
- c) „burger van de Republiek Montenegro”: een persoon die in het bezit is van het burgerschap van de Republiek Montenegro;
- d) „visum”: een machtiging of beslissing van een lidstaat die nodig is voor:
 - inreis voor een voorgenomen verblijf in die lidstaat of in verscheidene lidstaten van in totaal maximaal 90 dagen;
 - inreis met het oog op doorreis over het grondgebied van die lidstaat of van meerdere lidstaten;
- e) „legaal verblijvende persoon”: een burger van de Republiek Montenegro die op grond van het Gemeenschapsrecht of de nationale wetgeving gemachtigd is of toestemming heeft om meer dan 90 dagen op het grondgebied van een lidstaat te verblijven.

Artikel 4

Bewijsstukken betreffende het doel van de reis

1. Voor de hieronder genoemde categorieën burgers van de Republiek Montenegro volstaan de volgende documenten als rechtvaardiging van het doel van de reis naar de andere partij:

- a) voor leden van officiële delegaties van de Republiek Montenegro die op officiële uitnodiging deelnemen aan bijeenkomsten, overlegondes, onderhandelingen of uitwisselingsprogramma's of aan evenementen die door intergouvernementele organisaties op het grondgebied van de lidstaten worden gehouden:
 - een brief van een instantie van de Republiek Montenegro waarin wordt bevestigd dat de aanvrager lid is van de delegatie die naar de lidstaten afreist om deel te nemen aan een hierboven bedoeld evenement, en een kopie van de officiële uitnodiging;
- b) voor zakenlieden en vertegenwoordigers van bedrijfsorganisaties:
 - een schriftelijke uitnodiging van een in het gastland gevestigde rechtspersoon of onderneming, of een bureau

of filialen daarvan, van nationale of lokale autoriteiten van de lidstaten of van organisatiecomités van handels- en industrietentoonstellingen, -conferenties en -symposia die worden gehouden op het grondgebied van de lidstaten en de instemming genieten van een Kamer van Koophandel, het verbond van werkgevers van de Republiek Montenegro of het Montenegrijse verbond van ondernemingen;

- c) voor chauffeurs die internationaal goederen- en personenvervoer verzorgen naar de lidstaten met voertuigen die zijn geregistreerd in de Republiek Montenegro:
 - een schriftelijke uitnodiging van de nationale vereniging van vervoerders van de Republiek Montenegro die internationaal goederenvervoer over de weg verzorgen, waarin het doel, de duur en de frequentie van de reizen staan vermeld;
- d) voor personeel van wagons, koelwagons en locomotieven die naar de lidstaten reizen:
 - een schriftelijke uitnodiging van de bevoegde spoorwegaansluiting van de Republiek Montenegro waarin het doel, de duur en de frequentie van de reizen staan vermeld;
- e) voor journalisten:
 - een certificaat of ander document van een beroepsorganisatie waaruit blijkt dat de betrokken persoon een gekwalificeerd journalist is en een document van de werkgever van de betrokkene waarin staat vermeld dat de reis is bedoeld om journalistiek werk te verrichten;
- f) voor deelnemers aan wetenschappelijke, culturele en artistieke activiteiten, waaronder universitaire en andere uitwisselingsprogramma's:
 - een schriftelijke uitnodiging van de gastorganisatie om deel te nemen aan deze activiteiten;
- g) voor scholieren, studenten, postdoctoraal studenten en begeleidende docenten die reizen voor studie- of opleidingsdoeleinden, bijvoorbeeld in het kader van uitwisselingsprogramma's en andere schoolgerelateerde activiteiten:
 - een schriftelijke uitnodiging of een inschrijvingsbewijs van de gastuniversiteit, de gastacademie, het gastcollege of de gastschool, of een collegekaart of inschrijvingsbewijs van de te volgen cursussen;
- h) voor deelnemers aan internationale sportevenementen en personen die hen beroepshalve begeleiden:
 - een schriftelijke uitnodiging van de gastorganisatie: bevoegde instanties, nationale sportfederaties of het Nationaal Olympisch Comité van een van de lidstaten;

- i) voor deelnemers aan officiële uitwisselingsprogramma's van zustersteden:
- een schriftelijke uitnodiging van het hoofd van het stadsbestuur/de burgemeester van deze steden;
- j) voor naaste familieleden — echtgenoten, kinderen (inclusief adoptiekinderen), ouders (inclusief voogden), grootouders en kleinkinderen — die op bezoek gaan bij burgers van de Republiek Montenegro die legaal in de lidstaten verblijven:
- een schriftelijke uitnodiging van de gastheer of -vrouw;
- k) voor bezoekers van militaire of civiele begraafplaatsen:
- een officieel document waaruit blijkt dat het graf bestaat en blijft voortbestaan en dat er sprake is van een familiërelatie of een andere relatie tussen de visumaanvrager en de overledene;
- l) voor personen die om medische redenen naar de lidstaten komen en hun noodzakelijke begeleiders:
- een officieel document van de medische instelling waaruit blijkt dat medische behandeling in deze instelling noodzakelijk is en dat de betrokkene onder begeleiding moet reizen, alsmede een bewijs van voldoende financiële middelen om de behandeling te betalen;
- m) voor personen die een begrafenisplechtigheid bijwonen:
- een officieel overlijdenscertificaat en een bevestiging dat er sprake is van een familiërelatie of een andere relatie tussen de visumaanvrager en de overledene;
- n) voor vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties die reizen in verband met een opleiding, studiebijeenkomsten of conferenties, bijvoorbeeld in het kader van uitwisselingsprogramma's:
- een schriftelijke uitnodiging van de gastorganisatie, een bevestiging dat de betrokkene de maatschappelijke organisatie vertegenwoordigt en het oprichtingsdocument van de organisatie uit het desbetreffende register, afgegeven door een nationale instantie overeenkomstig de nationale wetgeving;
- o) voor beoefenaars van vrije beroepen die deelnemen aan internationale tentoonstellingen, conferenties, symposia, studiebijeenkomsten of vergelijkbare evenementen die in de lidstaten worden gehouden:
- een schriftelijke uitnodiging van de gastorganisatie waaruit blijkt dat de betrokkene deelneemt aan het evenement;
- p) voor rechters die deelnemen aan internationale uitwisselingsprogramma's, symposia, studiebijeenkomsten of vergelijkbare opleidingsevenementen in de lidstaten:
- een schriftelijke uitnodiging van de gastorganisatie om deel te nemen aan deze activiteiten;
- q) voor vertegenwoordigers van de religieuze gemeenschappen van de Republiek Montenegro:
- een schriftelijke uitnodiging van een in de Republiek Montenegro geregistreerde religieuze gemeenschap, waarin het doel, de duur en de frequentie van de reizen staan vermeld;
- r) voor toeristen:
- een certificaat of bewijsstuk van een door de lidstaten in het kader van de plaatselijke consulaire samenwerking erkend reisbureau of erkende touroperator, waaruit blijkt dat een georganiseerde reis is geboekt.
2. De in lid 1 bedoelde schriftelijke uitnodiging moet de volgende gegevens bevatten:
- a) voor degene die wordt uitgenodigd: voor- en achternaam, geboortedatum, geslacht, nationaliteit, nummer van het identiteitsbewijs, tijdstip en doel van de reis, aantal inreizen en waar nodig de naam van de echtgenoot en kinderen die met de uitgenodigde persoon meereizen;
- b) voor degene die uitnodigt: voor- en achternaam en adres, of
- c) voor de rechtspersoon, onderneming of organisatie die uitnodigt: volledige naam en adres en
- indien de uitnodiging afkomstig is van een organisatie: naam en positie van de persoon die de uitnodiging ondertekent;
 - indien de uitnodiging afkomstig is van een in een lidstaat gevestigde rechtspersoon of onderneming of een bureau of filiaal daarvan: het in de betrokken lidstaat wettelijk voorgescreven registratienummer.
3. Voor de in lid 1 genoemde categorieën burgers worden alle soorten visa verstrekt volgens de vereenvoudigde procedure en zijn geen andere door de wetgeving van de lidstaten voorgescreven vormen van motivering, uitnodiging of validering betreffende het doel van de reis nodig.

Artikel 5

Afgifte van meervoudige visa

1. De diplomatieke en consulaire posten van de lidstaten verstrekken meervoudige visa met een geldigheidsduur van maximaal vijf jaar aan de volgende categorieën personen:

- a) leden van de nationale regering en het nationale parlement, het grondwettelijk hof en de hoogste rechterlijke instantie, de president van het hof van beroep en de president van het administratieve rechtscollège in de uitoefening van hun functie, indien zij bij deze overeenkomst niet zijn vrijgesteld van de visumplicht; de geldigheidsduur blijft beperkt tot hun ambtstermijn, indien deze minder dan vijf jaar belooft;

- b) permanente leden van officiële delegaties van de Republiek Montenegro die op officiële uitnodiging regelmatig deelnemen aan bijeenkomsten, overlegondes, onderhandelingen of uitwisselingsprogramma's of aan evenementen die door intergouvernementele organisaties op het grondgebied van de lidstaten worden gehouden;
- c) echtgenoten, kinderen (inclusief adoptiekinderen) die jonger zijn dan 21 jaar of ten laste komen van de aanvrager, die op bezoek gaan bij burgers van de Republiek Montenegro die legaal in de lidstaten verblijven; de geldigheidsduur blijft beperkt tot de looptijd van de verblijfsvergunning.
2. De diplomatieke en consulaire posten van de lidstaten verstrekken meervoudige visa met een geldigheidsduur van maximaal een jaar aan de volgende categorieën personen, mits deze in het voorafgaande jaar ten minste één visum hebben verkregen waarvan zij gebruik hebben gemaakt overeenkomstig de wetgeving inzake inreis en verblijf in de bezochte staat en er redenen zijn om een meervoudig visum aan te vragen:
- a) leden van officiële delegaties van de Republiek Montenegro die op officiële uitnodiging regelmatig deelnemen aan bijeenkomsten, overlegondes, onderhandelingen of uitwisselingsprogramma's of aan evenementen die door intergouvernementele organisaties op het grondgebied van de lidstaten worden gehouden;
- b) zakenlieden en vertegenwoordigers van bedrijfsorganisaties die regelmatig naar de lidstaten reizen;
- c) chauffeurs die internationaal goederen- en personenvervoer verzorgen naar de lidstaten met voertuigen die zijn geregistreerd in de Republiek Montenegro;
- d) personeel van wagons, koelwagons en locomotieven van internationale treinen die naar de lidstaten reizen;
- e) beoefenaars van vrije beroepen die deelnemen aan internationale tentoonstellingen, conferenties, symposia, studiebijeenkomsten of vergelijkbare evenementen die regelmatig naar de lidstaten reizen;
- f) deelnemers aan wetenschappelijke, culturele en artistieke activiteiten, waaronder universitaire en andere uitwisselingsprogramma's, die regelmatig naar de lidstaten reizen;
- g) deelnemers aan internationale sportevenementen en personen die hen beroepshalve begeleiden;
- h) journalisten;
- i) deelnemers aan officiële uitwisselingsprogramma's van zustersteden;
- j) studenten en postdoctoraal studenten die regelmatig reizen voor studie- of opleidingsdoeleinden, bijvoorbeeld in het kader van uitwisselingsprogramma's;
- k) personen die om medische redenen regelmatig naar de lidstaten moeten reizen en hun noodzakelijke begeleiders;
- l) vertegenwoordigers van in de Republiek Montenegro geregistreerde religieuze gemeenschappen, die regelmatig naar de lidstaten reizen;
- m) vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties die regelmatig naar de lidstaten reizen in verband met een opleiding, studiebijeenkomsten of conferenties, bijvoorbeeld in het kader van uitwisselingsprogramma's;
- n) rechters die deelnemen aan internationale uitwisselingsprogramma's, symposia, studiebijeenkomsten of vergelijkbare opleidingsevenementen en regelmatig naar de lidstaten reizen.
3. De diplomatieke en consulaire posten van de lidstaten verstrekken de in lid 2 genoemde personen meervoudige visa met een geldigheidsduur van ten minste twee en ten hoogste vijf jaar, mits deze personen in de voorafgaande twee jaar overeenkomstig de wetgeving inzake inreis en verblijf in de bezochte staat gebruik hebben gemaakt van het meervoudig visum voor één jaar en de redenen om een meervoudig visum aan te vragen nog steeds gelden.
4. De in de leden 1 tot en met 3 bedoelde personen mogen in totaal ten hoogste 90 dagen per periode van 180 dagen op het grondgebied van de lidstaten verblijven.

Artikel 6

Leges voor de behandeling van een visumaanvraag

1. De leges voor de behandeling van visumaanvragen van de burgers van de Republiek Montenegro bedragen 35 EUR.

Het hierboven genoemde bedrag kan worden aangepast volgens de procedure van artikel 14, lid 4.

Indien de Republiek Montenegro de visumplicht voor EU-burgers opnieuw invoert, mag zij burgers van de Europese Unie niet meer dan 35 EUR in rekening brengen voor de behandeling van een visumaanvraag, of het bedrag dat is overeengekomen bij een aanpassing volgens de procedure van artikel 14, lid 4.

2. Aan de volgende categorieën personen worden geen kosten in rekening gebracht voor de behandeling van een visumaanvraag:

- a) leden van de nationale regering en het nationale parlement, het grondwettelijk hof en de hoogste rechterlijke instantie, de president van het hof van beroep, de president van het administratieve rechtscollege, personen die worden genoemd in artikel 5, lid 1, onder a), indien zij bij deze overeenkomst niet zijn vrijgesteld van de visumplicht;
- b) naaste familieleden — echtgenoten, kinderen (inclusief adoptiekinderen), ouders (inclusief voogden), grootouders en kleinkinderen — die op bezoek gaan bij burgers van de Republiek Montenegro die legaal in de lidstaten verblijven;

- c) leden van officiële delegaties van de Republiek Montenegro die op officiële uitnodiging deelnemen aan bijeenkomsten, overlegondes, onderhandelingen of uitwisselingsprogramma's of aan evenementen die door intergouvernementele organisaties op het grondgebied van de lidstaten worden gehouden;
- d) scholieren, studenten, postdoctoraal studenten en begeleidende docenten die reizen voor studie- of opleidingsdoeleinden;
- e) gehandicapten en personen die hen indien nodig begeleiden;
- f) personen die documenten hebben overgelegd waaruit blijkt dat hun reis om humanitaire redenen noodzakelijk is, bijvoorbeeld om een dringende medische behandeling te ondergaan, in welk geval de vrijstelling ook geldt voor degene die de betrokkene begeleidt, of om een begrafenis van een naast familielid bij te wonen of een ernstig ziek naast familielid te bezoeken;
- g) deelnemers aan internationale sportevenementen en personen die hen beroepshalve begeleiden;
- h) deelnemers aan wetenschappelijke, culturele en artistieke activiteiten, waaronder universitaire en andere uitwisselingsprogramma's;
- i) deelnemers aan officiële uitwisselingsprogramma's van zustersteden;
- j) journalisten;
- k) gepensioneerden;
- l) rechters die deelnemen aan internationale uitwisselingsprogramma's, symposia, studiebijeenkomsten of vergelijkbare opleidingsevenementen;
- m) vertegenwoordigers van in de Republiek Montenegro geregistreerde religieuze gemeenschappen;
- n) vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties die deelnemen aan vergaderingen, studiebijeenkomsten, uitwisselingsprogramma's of cursussen;
- o) beoefenaars van vrije beroepen die deelnemen aan internationale tentoonstellingen, conferenties, symposia, studiebijeenkomsten of vergelijkbare evenementen die in de lidstaten worden gehouden;
- p) chauffeurs die internationaal goederen- en personenvervoer verzorgen naar de lidstaten met voertuigen die zijn geregistreerd in de Republiek Montenegro;
- q) personeel van wagons, koelwagons en locomotieven van internationale treinen die naar de lidstaten reizen;
- r) kinderen jonger dan zes jaar.

Artikel 7

Duur van de behandeling van een visumaanvraag

1. De diplomatieke en consulaire posten van de lidstaten nemen binnen tien kalenderdagen na ontvangst van de visumaanvraag en de benodigde bewijsstukken een beslissing over de visumaanvraag.
2. De periode voor het nemen van een beslissing over een visumaanvraag kan in individuele gevallen worden verlengd tot 30 kalenderdagen, met name wanneer nader onderzoek van de aanvraag nodig is.
3. De periode voor het nemen van een beslissing over een visumaanvraag kan in dringende gevallen worden beperkt tot drie werkdagen of minder.

Artikel 8

Vertrek in geval van verloren of gestolen documenten

Burgers van de Europese Unie en van de Republiek Montenegro die hun identiteitsbewijs hebben verloren of van wie het identiteitsbewijs is gestolen tijdens hun verblijf op het grondgebied van de Republiek Montenegro of de lidstaten, kunnen dat grondgebied zonder visum of een andere machtiging verlaten met een geldig identiteitsbewijs dat als grensoverschrijdingsdocument dient en dat is afgegeven door een diplomatieke of consulaire beroepspost van de lidstaten of van de Republiek Montenegro.

Artikel 9

Verlenging van het visum in buitengewone omstandigheden

Van burgers van de Republiek Montenegro die door overmacht niet in staat zijn het grondgebied van de lidstaten binnen de in hun visum vermelde termijn te verlaten, wordt het visum kosteloos volgens de wetgeving van het gastland verlengd voor de periode die nodig is tot hun terugkeer naar hun eigen land.

Artikel 10

Diplomatieke paspoorten

1. Burgers van de Republiek Montenegro die houder zijn van een geldig diplomatiek paspoort hebben geen visum nodig voor een inreis in, een uitreis uit of een doorreis over het grondgebied van de lidstaten.
2. De in lid 1 bedoelde personen mogen ten hoogste 90 dagen per periode van 180 dagen op het grondgebied van de lidstaten verblijven.

Artikel 11

Territoriale geldigheid van visa

Onverminderd nationale veiligheidsregels en -voorschriften van de lidstaten en onverminderd Europese Unie-regels inzake visa met een beperkte territoriale geldigheid, hebben de burgers van de Republiek Montenegro het recht om volgens dezelfde voorwaarden als de EU-burgers op het grondgebied van de lidstaten te reizen.

*Artikel 12***Gemengd Comité voor het beheer van de overeenkomst**

1. De partijen richten een Gemengd Comité van deskundigen op (hierna „het Comité” genoemd) dat bestaat uit vertegenwoordigers van de Europese Gemeenschap en de Republiek Montenegro. De Gemeenschap wordt vertegenwoordigd door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, die wordt bijgestaan door deskundigen van de lidstaten.
2. Het Comité heeft met name de volgende taken:
 - a) toezien op de toepassing van deze overeenkomst;
 - b) wijzigingen van of toevoegingen aan deze overeenkomst voorstellen;
 - c) geschillen beslechten die voortvloeien uit de interpretatie of de toepassing van de bepalingen van deze overeenkomst.
3. Het Comité komt zo vaak als nodig is op verzoek van een van de partijen bijeen, maar ten minste eens per jaar.
4. Het Comité stelt zijn reglement van orde vast.

*Artikel 13***Verband tussen deze overeenkomst en bilaterale overeenkomsten tussen de lidstaten en de Republiek Montenegro**

1. Zodra deze overeenkomst in werking treedt, heeft zij voorrang op de bepalingen van bilaterale of multilaterale overeenkomsten of regelingen die zijn gesloten tussen afzonderlijke lidstaten en de Republiek Montenegro, voor zover de bepalingen daarvan betrekking hebben op aangelegenheden die bij deze overeenkomst worden geregeld.
2. De bepalingen van bilaterale, vóór 1 januari 2007 ondertekende overeenkomsten of regelingen tussen afzonderlijke lidstaten en de Republiek Montenegro op grond waarvan houders

van dienstpaspoorten zijn vrijgesteld van de visumplicht, blijven van toepassing gedurende vijf jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst, onverminderd het recht van de betrokken lidstaten of de Republiek Montenegro om deze bilaterale overeenkomsten tijdens deze periode op te zeggen of op te schorten.

*Artikel 14***Slotbepalingen**

1. Deze overeenkomst wordt door de partijen volgens hun eigen procedures geratificeerd of goedgekeurd en treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de partijen elkaar ervan in kennis stellen dat de hierboven bedoelde procedures zijn voltooid.
2. In afwijking van lid 1 treedt deze overeenkomst pas in werking op de datum van de inwerkingtreding van de overnameovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Montenegro indien dit later is dan de in lid 1 bedoelde datum.
3. De overeenkomst wordt voor onbepaalde tijd gesloten, tenzij zij wordt opgezegd in overeenstemming met lid 6.
4. Deze overeenkomst kan met wederzijdse schriftelijk instemming van de partijen worden gewijzigd. Wijzigingen treden in werking nadat de partijen elkaar in kennis hebben gesteld van de voltooiing van de daartoe vereiste procedures.
5. Elk van beide partijen kan deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk opschorten in verband met de openbare orde, de bescherming van de nationale veiligheid of de bescherming van de volksgezondheid. Het besluit tot opschorting wordt uiterlijk 48 uur voor de inwerkingtreding ervan meegedeeld aan de andere partij. De partij die de toepassing van de overeenkomst heeft opgeschort, stelt de andere partij onverwijld in kennis van het feit dat de redenen voor de opschorting zijn vervallen zodra dit het geval is.
6. Elk van beide partijen kan deze overeenkomst opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de andere partij. Deze overeenkomst wordt 90 dagen na de datum van deze kennisgeving beëindigd.

Gedaan te Brussel op achttien september tweeduizend zeven, in twee exemplaren in elk van de officiële talen van de partijen, waarbij al deze teksten gelijkelijk authentiek zijn.

За Европейската общност
 Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 Az Európai Közösség részéről
 Ghall-Komunitá Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Pentru Comunitatea Europeană
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 För Europeiska gemenskapen
 Za Evropsku Zajednicu

За Република Черна гора
 Por la República de Montenegro
 Za Republiku Černá Hora
 For Republikken Montenegro
 Für die Republik Montenegro
 Montenegro Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία του Μαυροβουνίου
 For the Republic of Montenegro
 Pour la République du Monténégro
 Per la Repubblica del Montenegro
 Melnkalnes Republikas vārdā
 Juodkalnijos Respublikos vardu
 A Montenegroi Köztársaság részéről
 Għar-Repubblika ta' Montenegro
 Voor de Republiek Montenegro
 W imieniu Republiki Czarnogóry
 Pela República do Montenegro
 Pentru Republica Muntenegru
 Za Čiernohorskú republiku
 Za Republiko Črno goro
 Montenegron tasavallan puolesta
 För Republiken Montenegro
 Za Republiku Crnu Goru

*BIJLAGE***PROTOCOL BETREFFENDE DE LIDSTATEN DIE HET
SCHENGENACQUIS NIET VOLLEDIG TOEPASSEN**

De lidstaten die gebonden zijn door het Schengenacquis maar nog geen Schengenvisa afgeven omdat zij in afwachting zijn van het daarvoor benodigde besluit van de Raad, verstrekken nationale visa die alleen geldig zijn op hun eigen grondgebied.

Deze lidstaten kunnen eenzijdig Schengenvisa en verblijfsvergunningen erkennen met het oog op doorreis over hun grondgebied, overeenkomstig Beschikking nr. 895/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad.

Aangezien Beschikking nr. 895/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad nog niet van toepassing is op Roemenië en Bulgarije, zal de Commissie soortgelijke bepalingen voorstellen zodat deze landen eenzijdig Schengenvisa en -verblijfsvergunningen en vergelijkbare documenten die door andere nog niet volledig in de Schengenzone geïntegreerde lidstaten zijn afgegeven, kunnen erkennen met het oog op doorreis over hun grondgebied.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE DENEMARKEN

De partijen nemen er nota van dat deze overeenkomst niet van toepassing is op de procedures voor de afgifte van visa door de diplomatieke en consulaire posten van het Koninkrijk Denemarken.

Daarom is het wenselijk dat de autoriteiten van het Koninkrijk Denemarken en de Republiek Montenegro onverwijld een bilaterale overeenkomst sluiten over de versoepeling van de afgifte van visa voor kort verblijf, die vergelijkbaar is met de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Montenegro.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE HET VERENIGD KONINKRIJK EN IERLAND

De partijen nemen er nota van dat deze overeenkomst niet van toepassing is op het grondgebied van het Verenigd Koninkrijk en Ierland.

Daarom is het wenselijk dat de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk, Ierland en de Republiek Montenegro bilaterale overeenkomsten sluiten over de versoepeling van de afgifte van visa.

GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE IJSLAND EN NOORWEGEN

De partijen nemen nota van de nauwe betrekkingen tussen de Europese Gemeenschap en Noorwegen en IJsland, die met name voortvloeien uit de overeenkomst van 18 mei 1999 inzake de betrokkenheid van deze twee staten bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis.

Daarom is het wenselijk dat de autoriteiten van Noorwegen, IJsland en de Republiek Montenegro onverwijld bilaterale overeenkomsten sluiten over de versoepeling van de afgifte van visa voor kort verblijf, die vergelijkbaar zijn met de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Montenegro.

**GEMEENSCHAPPELIJKE VERKLARING BETREFFENDE
DE ZWITSERSE BONDSSTAAT EN LIECHTENSTEIN**

(indien nodig)

Indien de overeenkomst tussen de Europese Unie, de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Bondsstaat inzake de wijze waarop Zwitserland wordt betrokken bij de uitvoering, de toepassing en de ontwikkeling van het Schengenacquis, alsmede de aan die overeenkomst gehechte protocollen betreffende Liechtenstein in werking zijn getreden op het ogenblik waarop de onderhandelingen met de Republiek Montenegro worden afgerond, wordt een soortgelijke verklaring afgelegd met betrekking tot Zwitserland en Liechtenstein.

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP BETREFFENDE HERZIENING VAN DE VISUMPLICHT VOOR HOUDERS VAN DIENSTPASPOORTEN

Aangezien de vrijstelling van de visumplicht voor houders van dienstpaspoorten die is geregeld bij vóór 1 januari 2007 ondertekende bilaterale overeenkomsten of regelingen tussen afzonderlijke lidstaten en de Republiek Montenegro gedurende vijf jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst van toepassing blijft, onverminderd het recht van de betrokken lidstaten of de Republiek Montenegro om deze bilaterale overeenkomsten tijdens deze periode op te zeggen of op te schorten, bekijkt de Europese Gemeenschap uiterlijk vier jaar na de inwerkingtreding van deze overeenkomst de situatie van de houders van dienstpaspoorten opnieuw, met het oog op een eventuele wijziging van de overeenkomst in die zin overeenkomstig de procedure van artikel 14, lid 4.

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP BETREFFENDE DE TOEGANG VAN VISUMAANVRAGERS EN DE HARMONISATIE VAN INFORMATIE OVER PROCEDURES VOOR DE AFGIFTE VAN VISA VOOR KORT VERBLIJF EN OVER DE DOCUMENTEN DIE MOETEN WORDEN OVERGELEGD BIJ HET AANVRAGEN VAN EEN VISUM VOOR KORT VERBLIJF

De Europese Gemeenschap acht transparantie van groot belang voor visumaanvragers en wijst erop dat op 19 juli 2006 het voorstel voor een herziening van de gemeenschappelijke visuminstructies aan de diplomatieke en consulaire beroepsposten is aangenomen door de Commissie en dat daarin voorschriften zijn opgenomen voor de toegang van visumaanvragers tot de diplomatieke en consulaire posten van de lidstaten.

Ten aanzien van de informatie die aan visumaanvragers moet worden verstrekt, is de Europese Gemeenschap van mening dat passende maatregelen dienen te worden genomen:

- in algemene zin, om voor visumaanvragers basisinformatie te verzorgen over de procedures en voorwaarden voor het aanvragen van een visum en over de geldigheid van verstrekte visa;
- de Europese Gemeenschap stelt een lijst van minimumvereisten op zodat visumaanvragers uit de Republiek Montenegro samenhangende en gelijklopende basisinformatie krijgen en in principe dezelfde bewijsstukken moeten overleggen.

De hierboven bedoelde informatie, waaronder de lijst van in het kader van de plaatselijke consulaire samenwerking erkende reisbureaus en touroperators, moet op grote schaal worden verspreid (via informatieborden van consulaten, folders, websites enz.).

De diplomatieke en consulaire beroepsposten van de lidstaten dienen informatie te verstrekken over de mogelijkheden die het Schengenacquis biedt om de afgifte van visa voor kort verblijf in individuele gevallen te versoepelen.

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP OVER VERSOEPILING VAN DE AFGIFTE VAN VISA AAN FAMILIELEDEN EN BONAFIDE AANVRAGERS

De Europese Gemeenschap neemt nota van het voorstel van de Republiek Montenegro om de categorie familieleden op wie de visumversoepeling van toepassing is, ruimer te definiëren en van het belang dat de Republiek Montenegro hecht aan vereenvoudiging van het verkeer van deze categorie personen.

Ter bevordering van de mobiliteit van een grotere groep personen met familiebanden met burgers van de Republiek Montenegro die legaal in de lidstaten verblijven (met name zusters en broers en hun kinderen), verzoekt de Europese Gemeenschap de consulaire posten van de lidstaten ten volle gebruik te maken van de in het communautair acquis bestaande mogelijkheden om de afgifte van visa aan deze categorie personen te vereenvoudigen, met name door middel van vereenvoudigingen ten aanzien van de vereiste bewijsstukken, vrijstelling van leges en zo mogelijk de afgifte van meervoudige visa.

Tevens verzoekt de Europese Gemeenschap de consulaire posten van de lidstaten deze mogelijkheden ten volle te benutten voor de versoepeling van de afgifte van visa aan bonafide aanvragers.

VERKLARING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP BETREFFENDE ZEELIEDEN

In overeenstemming met de internationale overeenkomsten over de mobiliteit van bemanningsleden van burgerschepen verzoekt de Europese Gemeenschap de consulaire posten van de lidstaten de bestaande mogelijkheden in het communautair acquis ten volle te benutten om de afgifte van doorreisvisa aan zeelieden uit de Republiek Montenegro te versoepelen. Daarbij gaat het in het bijzonder om vereenvoudigingen ten aanzien van de vereiste bewijsstukken en de afgifte van meervoudige doorreisvisa.
